

РЕШЕНИЕ

№ 36625

гр. София, 06.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в
публично заседание на 13.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **1057** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е проведено по реда на Глава единадесета АПК и Част седма (чл.чл. 284-286, вр. чл. 3 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

Делото е образувано по искова молба, вх. № 4477/02.02.2023 г. от Б. И. Д. – ЕГН: [ЕГН], с посочено местонахождение в затворническо общежитие К., при Затвора – С. и статус „лишен от свобода“. Претендира от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, при Министерство на правосъдието обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 20 000 лева. Вредите, които твърди да е понесъл обвързва със следните твърдения и искания: да бъде разпоредено на началника на Затвора-С. „да прекрати личното си отмъстително отношение; да се съобрази с мнението на здравните лица и техните становища за прием в СБАЛЛС; да преустанови указанията си, ищецът да бъде поставян в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието“. Конкретните действия и бездействие“ на ГД „ИН“ са описани така: 1. на 18.08.2022 г. поискал да му бъде закупен декодер за цифрова телевизия с цена до 60 лева, който да бъде платен от личните му средства, като закупеният декодер бил на цена 49, 90 лева, но сумата до 60 лева не била възстановена. Така било ограничено правото му на избор и на пазарна свобода, и това „усложнило допълнително психическия му статус“, а действието, с начална дата 01.09.2022 г. (датата, на която му бил предоставен декодерът) представлява такова против здравето му; 2. на 23.01.2023 г. следвало да бъде конвоиран по дело в Затвора – С., като бил „натъпкан“ с още „близо 20 лишени от свобода, при капацитет по 6-7 седящи от двете страни; в превозното средство липсвали обезопасителни колани; по този начин пътува два пъти в месеца; по време на престойте му в Затвора – С. е настаняван в помещение от 30 кв.м., заедно с 15 човека, където дюшеците са

скъсани, няма възглавници, в банята няма душ“. Периодът на увреждане по втория пункт от исковата молба е уточнен от 04.02.2022 г., до „датата на писмото“, т.е. – настоящата искова молба, а именно – 02.02.2023 г. На ищеца Съдът назначи служебно адвокат С. Н., която с молба от 04.11.2024 г. е заявила доказателствени искания, вкл. за представяне от страна на ответника, на писмени доказателства (л.л.137-147 от делото).

От страна на ответника са представени писмени доказателства, приети без оспорване и писмен отговор на исковата молба, с който същата се оспорва и се уточняват фактическите обстоятелства. С определение от 09.05.2023 г. Съдът, на основание чл. 146, вр. чл.140, ал. 3 ГПК съобщи на страните проект на доклад по делото, с конкретни указания, относно доказателствената тежест на ищеца. На ищеца (видно от съдебните протоколи) беше дадена възможност да ангажира доказателства, вкл. гласни. По обективни, независещи от него причини (невъзможност за призоваване) посочените свидетели не бяха разпитани.

Ищецът и упълномощеният адвокат: поддържат исковата молба и направените уточнения.

Упълномощеният от ответника юрисконсулт: оспорва исковата молба; заявява претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, като съобрази характера на производството от процесуална страна приема, че исковата молба е процесуално допустима за разглеждане, по реда на чл.чл. 284 - 286 и чл. 3 ЗИНЗС, вр. чл. 203 и сл. АПК, вр. чл. 1 ЗОДОВ.

Анализирайки писмените доказателства, представени от ответника, както и твърденията на ищеца Съдът приема за установено и доказано, понеже не се оспорва и не е опровергано от ищеца, посредством съответните доказателства, че: периодът на исковите претенции е с начало 01.09.2022 г., до 02.02.2023 г.; през този период ищецът е пребивавал като лишен от свобода в Затворническо общежитие „К.“, при Затвора – С., но на 23.01.2023 г. (видно от Книга за движение на лишените от свобода (копие на л. 140 от делото) е конвоиран за посещаване на болнично заведение, като е върнат обратно в ЗО на следващия ден – 24.01.2023 г. (л. 141), т.е. – пребивавал е извън ЗО, в помещение № 2А на Затвора – С. едно денонощие; помещението било с площ от 83, 30 кв.м. и в него са настанявани по 16 човека; същото помещение било снабдено със съответните легла, маси и шкафове, както и с парно отопление, топла и студена вода, като са осигурявани и „спални принадлежности“ (докладна записка на л. 146); според представените за ищеца епикризи същият е с диагноза „недиференцирано соматоформно разстройство, за което получавал редовно поддържаща терапия с медикаменти; лекуван е и в специализираните към ГД „Изпълнение на наказанията“ болнични заведения; по негово искане на 01.09.2022 г. му бил закупен и предоставен декодер за гледане на цифрова телевизия, за което от сметката му били изтеглени 49, 99 лева, но не 60 лева, както твърди ищецът (доказателство на л.11 – справка за трансфер по сметката).

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, 14^{-ти} състав се ангажира със следните правни изводи, по същество.

I. 1. Относно твърденията за незаконосъобразни действия на началника на Затвора-С., дефинирани от ищеца като: „лично, отмъстително отношение; несъобразяване с мнението на здравните лица и техните становища за прием в СБАЛЛС; давани указанията, ищецът да бъде поставян в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието“.

В тази част исковата молба следва да бъде разгледана по реда на Глава единадесета АПК „Производства за обезщетения“ (чл. чл 203-207). Според чл. 203, ал. 1 по този ред се разглеждат „исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от

незаконособразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица“. Съдът, пред който е предявено искането за обезщетение дължи произнасяне и относно законособразността на твърдяното действие или бездействие – чл. 204, ал. 4 АПК.

По аргумент от чл. 250 АПК незаконособразни ще бъдат действия, извършвани от административен орган или от длъжностни лица, които действия не се основават на административен акт или на Закона. По време на настоящото съдебно производство ищецът не установи и не доказа, посредством всички, допустими доказателствени средства твърденията си за извършвани лично от началника на Затвора – С., в качеството му на длъжностно лице действия, вкл. незаконособразни такива. Не се установи това длъжностно лице да е пречило възможността ищецът да бъде лекуван в специализирани здравни заведения или да е проявявало „лично, отмъстително отношение“. Напротив – налични са писмени доказателства (епикризи), цитирани по-горе, които опровергават твърденията.

2. Относно твърдението, че неназовани служители от Администрацията на затвора закупили по искане на ищеца декодер за 49, 99 лева, но сумата до 60 лв. не му била възстановена.

Признава се от самия ищец, че на 18.08.2022 г. поискал да му бъде закупен декодер за цифрова телевизия, „на цена до 60 лева, който да бъде платен от личните му средства“, като закупеният декодер бил на цена 49, 99 лева“. Установи се обаче, че от личната му сметка са усвоени именно 49, 99 лева, а не 60 лева, т.е. – не са изтеглени по-големи суми, които да подлежат на връщане.

II. Относно останалите иски претенции.

Разпоредбата на чл. 285, ал. 1 ЗИНСЗ постановява, че исковите срещу Държавата за вреди, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията, в резултат на нарушения на [чл. 3](#) от същия закон се разглеждат по реда на Глава единадесета АПК (чл.чл. 203 – 207), като за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Член 1 и чл. 4 от ЗОДОВ вменяват на Държавата отговорност за вредите, причинени на граждани от незаконособразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица, при или по повод изпълнение на административна дейност и задължението за обезщетяване на всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Следователно, за да възникне правото на иск за обезщетение по този ред, съответно, за да бъде доказана основателността на такъв иск е задължително да бъде установено по несъмнен начин наличието на следните предпоставки, които да са взаимно свързани, а именно: причинени вреди; незаконособразни действия/бездействие пряка и непосредствена причинна връзка между незаконособразните действия/бездействие, и настъпилата вреда. Нормата на чл. 284, ал. 5 ЗИНСЗ възлага на ответника тежестта да докаже, че ищецът не е бил поставен в неблагоприятни, по смисъла на чл. 3, ал. 2, вр. ал. 1 ЗИНСЗ условия. В случая се твърди бездействие на орган или длъжностно лице на Държавата, при или по повод изпълнението на административна дейност, изразяващи се в това, че (според твърденията): на 23.01.2023 г. следвало да бъде (е) конвоиран до Затвора – С., като бил „натъпкан“ с още „близо 20 лишени от свобода, при капацитет по 6-7 седящи от двете страни; в превозното средство липсвали обезопасителни колани; по време на престойта му в Затвора – С. е настаняван в помещение от 30 кв.м., заедно с 15 човека, където дюшеците са скъсани, няма възглавници, в банята няма душ“.

Разпоредбата на чл. 3, ал. 2 ЗИНСЗ приравнява на „нечовешко и унижително отношение“, по смисъла на ал. 1 и: „поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за

двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност“.

Съдът приема, че ответникът, посредством представените писмени доказателства (л. 32), обсъдени по –горе установи и доказва, че служители при Затвора – С. не са извършили незаконосъобразни действия, съответно не са бездействали незаконосъобразно, по отношение ищеца Б. И. Д., в качеството му на лишен от свобода, във връзка със задълженията (условията), по смисъла на чл. 3 ЗИНЗС, с оглед конвоирането му на 23.01.2023 г. и престоя му (едно денонощие) в затворническо помещение, в Затвора – С., обитавано временно от конвоирани лица, лишени от свобода. От приетите без оспорване писмени доказателства се установява, че ищецът, на процесната по делото дата е конвоиран със специализиран автомобил, който е с капацитет до 20 места и предвид предназначението си не е снабден с обезопасителни колани. Разпоредбата на чл. 137а от ЗДвП изисква ползване на обезопасителни колани от водачите на ППС и от пътниците, в случаите, в които МПС са оборудвани с такива. Същата законова разпоредба не изисква промяна в конструкцията на регистрирани МПС, с цел оборудването на местата за превоз на пътници с обезопасителни колани. Според чл. 2, ал. 1, т. 5 от Наредба № Н – 3/18.02.2013 г. за изменение в конструкцията на регистрираните ППС, наредбата не се прилага за автомобили, проектирани и произведени за конвоиране на обвиняеми, подсъдими, на лица с постановена мярка за неотклонение „задържане под стража“ или на лица, изтърпяващи наказание лишаване от свобода. С други думи - няма законово изискване за поставяне на колани в специализираните автомобили. Липсата им е обоснована от необходимостта да бъде предотвратена възможността, конвоирани лица да използват текстилните обезопасителни колани, за да увредят сами себе си. С оглед на това коланите са заместени с метални ръкохватки, закрепени за седалките. Следва да се има предвид също, че специалното предназначение на конвоините автомобили изключва възможност те да отговарят на обичайните изисквания за комфортно пътуване, вкл. възможност за отваряне на прозорци, удобни (широки) седалки и пр. Ищецът не твърди и не доказва по време на конвоирането автомобилът да е бил управляван екстремно, т.е. – да е потеглял и спирал рязко, да се е движел с несъобразена скорост, лъкатушейки по пътя и пр., в резултат на което той да е претърпял болки и/или травматични увреждания.

Не се доказва и твърдението за лоши битови условия в помещението на Затвора-С., в което ищецът временно (около едно денонощие) е пребивавал, като конвоиран. Дори да бъде прието за вярно твърдението на ищеца за лоши битови условия в помещението, в което е престоял около едно денонощие, неблагоприятните му субективни усещания (каквито не е дефинирал изрично) не са с интензитет, даващ основание да бъде прието, че е бил подложен на „жестоко, нечовешко или унижително отношение (см. чл. 3, ал. 1 ЗИНЗС). Неосъществяването от страна на ответника (административен орган и/или негови длъжностни лица) незаконосъобразно действие, съобразно изложените аргументи означава и липса на бездействие, по смисъла на чл. 256, ал. 1 АПК. Анализираните по- горе факти и обстоятелства сочат, че по отношение на исковата молба не са изпълнени дефинираните елементи от фактическия състав за ангажиране безвиновна отговорност на ответника, за незаконосъобразни действия/бездействие на служители на ГД „ИН“. Оборимостта на презумпцията по чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС („настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното“) не освобождава ищеца от отговорността да проведе от своя страна пълно и главно доказване (чл. 154, ал. 1 ГПК) на твърдението за понесени неимуществени вреди. От друга страна ищецът изобщо не сочи и не твърди, какви субективни усещания/преживявания е понесъл. Ищецът не опроверга и доказателствената стойност на

представените от ответника писмени доказателства, обсъдени по – горе в настоящото решение. Исковата молба подлежи на отхвърляне, като неоснователна и недоказана. Независимо от това, на ответника не следва да бъде присъждано поисканото юрисконсултско възнаграждение. Нормите на [чл. 286, ал. 2](#) и [ал. 3 ЗИНЗС](#) са специални, по отношение на [чл. 78, ал. 8 ГПК](#), вр. [чл. 144](#) и [чл. 143 АПК](#), и не предвиждат хипотеза за възлагане в тежест на ищеца, на юрисконсултско (адвокатско) възнаграждение, когато искът му бъде отхвърлен. По делото не са направени разноси, което да налага осъждане на ищеца за такива (чл. 286, ал. 2, предл. първо ЗИНЗС). Водим от горните мотиви и на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2, вр. чл. чл. 203-205 АПК, Административен съд София - град, 14^{-ти} състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ, като неоснователна и недоказана исковата молба, вх. № 4477/02.02.2023 г. от Б. И. Д. – ЕГН: [ЕГН], лишен от свобода, срещу ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, при Министерство на правосъдието, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 20 000 лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба, пред тричленен състав на Административен съд София – град, по реда на Глава дванадесета АПК, в 14 - дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: